

KRONİK HEMODİYALİZ UYGULAMASI

Şenay ÖZTÜRK¹

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

- ▶ Hemodiyaliz tedavisinin başlatılmasını bilme
- ▶ Hemodiyaliz tedavisinin sürdürülmesini bilme
- ▶ Hemodiyaliz tedavisinin sonlandırılmasını bilme
- ▶ Hemodiyaliz tedavi sonrası hastanın değerlendirilmesini bilme

GİRİŞ

Kronik böbrek hastalığı (KBH) 3 ay boyunca mevcut olan böbrek yapısı veya işlevindeki anormallikler olarak tanımlanır. KBH; yetmezlik nedeni, glomerüler filtrasyon hızı (GFH) kategorisi ve albüminüriye göre değerlendirilir. Böbrek Hastalıkları: Küresel Sonuçların İyileştirilmesi (KDIGO - Kidney Disease: Improving Global Outcomes) çalışma grubu verilerine göre GFH 15 ml/min/1.73 m² ve albüminürini > 300mg/g, >30mg/mol olduğu durumlarda KBH tanısı konulmaktadır (1). KDIGO verilerine göre tanı koyma kriterleri Tablo 1. de yer almaktadır.

Diyalize başlama kararı GFH' dan daha çok hastanın semptomları, volüm durumu, metabolik durumunun yönetilebilirliği, nutrisyon durumu değerlendirilerek verilmektedir.

¹ Öğr. Gör., İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu, Diyaliz Bölümü, senay.ozturk@kavram.edu.tr

KAYNAKLAR

1. KDIGO 2012 Clinical Practice Guideline for the Evaluation and Management of Chronic-KidneyDisease, Official Journal of the International Society of Nephrology, 2013;3(1):5-14.
2. Yürügen, B. Hemodiyaliz. İç: Yürügen, B. Gökdoğan, F., Nural, N. Diyaliz teknikerleri için nefroloji kitabı. Ankara: Akademisyen Kitabevi. 2015; 121-133.
3. Judith, Z. Kallenbach, MSN, RN, CNN, Review of hemodialysis for nurses and dialysis personel. 2016; 3-20.
4. Daugirdas, J. T., Blake, P. G., Ing T. S. Blood based therapies, Handbook of Dialysis.Lippincott. Philadelphia: Williams & Wilkins. 2020; 184-190.
5. Kim,W. Hemodialysis Procedure and Prescription. In: Y.,L., Kawanishi H. The Essentials of Clinical Dialysis.Springer:Singapore. 2018; 49-54.
6. Sezen, A. Diyaliz Hemşireliği. İstanbul: Nobel tıp kitap evi: 2014; 207-228
7. Levy, J., Brown, E., Lawrence, A. Oxford Handbook of, Dialysis, Uneted Kingdom: Oxford University Press. 2016; 71-80.
8. Boynueğri, B., Şahin, G. Hemodiyaliz Uygulaması. İç: Tuğlular, S. Sağlık hizmetleri meslek yüksekokulları için diyaliz. Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri. 2016; 43-47.
9. <https://www.nefroloji.org.tr/folderss/file/diyaliz.pdf>. (Erişim tarihi: 08.10.2021)
10. Uzun, Ü. Hemodiyaliz İşlemi. İç: Akpolat, T., Utaş C. Hemodiyaliz Hekimi El Kitabı 3, Türk Nefroloji Derneği Yayını. 2010; 55-60.
11. Sezen, A. Diyaliz El Kitabı. İstanbul:Nobel Tıp Kitapevi. 2013; 183-219.